

HETI

Mérleg

I. évfolyam 1. szám
1991. október 2.

INGYENES VÁROSI LAP · BÉKÉSCSABA

Sorbanállás

Már Csabára költözésemkor – 1988 legvégén – tömény időszereplésnek, a korai pártállami hiánygazdálkodás ittrekedt jelenségének tűnt az a szombatokénti sorállás, melyet a piaci csarnok kenyeres boltja előtt tapasztaltam. Az a föltételezés, hogy netán a nálunknál is szegényebb szomszéd országbeliek jönnek át beszerezni a mindennapit, az idő tájt szóba sem jöhetett. Mivel alkalmuk sem nyílt az utazgatásra. Bizony, a derék jó csabaiak álltak sort a kenyérért akkor is, s ez a különös szokás mindmáig nem veszett ki belőlük, legalábbis a hét két piaci napján nem.

Többször próbát tettem magam is, s úgy találtam: sem nem jobb, s nem is frissebb, de nem is olcsóbb itt a kenyér, mint máshol a városban. A választék is csak azért tűnik nagyobbak, mert kiírják a kapható kenyérféleségek neveit. A boltot az állami sütőipar látja el áruval. A minőség: szolid, tisztos középszer. Ahogyan azt a pártállami 80-as években megszokhattuk. De amíg az ország más tájain, ha üzletet nyitott egy-egy magánpékség vagy akárcsak tsz-sütőde, tömegesen pártoltak át az állami pultok mellől. Mígnem az állami sütőipar is minőséget és választékot javítani kényszerült, ha nem akarta, hogy rászáradt áruit takarmányként értékesítse. Valahogy kiegyenlítődött a dolog, s mindenki jól járt, de leginkább a vásárló.

Azóta itt is nyílt francia pékség, ám nem tudok arról, hogy az üzletet bármikor is ostrom alá vették volna a csabaiak. Valahogy eléldegélnek ők is, éppúgy, mint az állami sütőipar többi vetélytársai. Igazi nagy forgalmat továbbra is a csarnoki kenyérbolt bonyolít le. Mintha csak monopóliuma volna... Nem feltételezhető, hogy a sorállás az állami szintű szolgáltatás melletti tüntetésnek fogható fel. Feltehetően nincs szó a Kádár-rendszer iránti nosztalgiairól sem. Már csak azért sem, mert az itt sorbanállókra messziről lerí, hogy egész életükben az foglalkoztatta őket a legkevésbé, hogy kiknek az országlása van éppen soron.

A dolog nyitja sokkalta egyszerűbb és prózaibb: a piacra árut eladni és árut beszerezni jönnek az emberek, meglehetősen nagy tömegben és kiterjedt körzetekből. Mi sem lenne természetesebb, hogy a piaci csarnok bevásárló központként funkcionáljon. A pékáruk szemkápráztató és a vásárló elé rakott választéka helyett azonban változatlanul a birodalmi stílusú kenyérelosztó hely nyomorúságos ablaknyílása funkcionál. S amíg a csarnokban csak a hosszan kigyózó sorállással lehet hozzájutni a mindennaphoz, addig piacgazdaságról nem beszélhetünk, de olyan nagyon még rendszerváltásról sem.

CUMANIUS

- Tartson velünk!
- Háború van, újra háború
- Szerdától szerdáig
- Murphy törvényeiből
- Szabó úr és a többiek
- Művészkétely
- Sebzett madarak

A régi Csabai Hírmondó helyett a mai napon új városi hetilap indul Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése kiadásában. A Heti Mérleg 20 000 példányban jelenik meg minden szerdán és ingyenesen kerül a postaládákba.

A polgárokat manapság rengeteg gond nyomasztja, s életük javulását az önkormányzatoktól is várják, melyek a helyi demokrácia letéteményesei, és arra hivatottak, hogy szerény anyagi lehetőségeikkel segítsenek a negyven év romjainak eltakarításában, megőrizve a települések működőképességét és szociális biztonságát.

Olyan lapot akarunk, amely megszünteti a helybeli nyilvánosság terén tátongó űrt. Célunk, hogy a Heti Mérlegben mindenki találjon érdekes olvasnivalót! Kiemelten szeretnénk foglalkozni a város szellemi életével, lehetőséget kívánunk biztosítani Békéscsaba egyesületeinek, vállalatának, vállalkozóinak a bemutatkozásra. Várjuk a nemzetiségi szövetségek, a kulturális intézmények és az egyházak híreit, írásait. Sok rövid közérdekű hír és összefoglaló cikk közlésével arra törekszünk, hogy nyomon kövessük az eseményeket. Arra, hogy mi, csabaiak meghatározassuk helyünket a megyében és az országban.

Tisztelt Olvasó!

Tisztelt Olvasó! Reméljük, lapunkat hasznosnak, színvonalosnak ítéli, s szívesen forgatja majd. Keressük a szót, keressük a hangot! Együtt. Jegyezze a mai naptól e kis terjedelmű, de igényes lapot az újságok börténjén! Hétről hétre a Heti Mérleggel! Tartson velünk.

STOJCSEV SZVETOSZLAV

Hétről-hétre!

MINDEN SZERDÁN · HETI MÉRLEG

APOLLÓ

• LÁTSZERÉSZET •
Békéscsaba, Andrássy út 11-17.
(Borozóval szemben)

GYORS
PONTOS
SZEMÜVEGKÉSZÍTÉS
Szombaton is nyitva!

Szerdától szerdáig

Október 1-je, az ENSZ által meghirdetett Idősek Világnapja alkalmából szeretettel köszöntjük minden idős olvasónkat!

A nyári pihenő, a lagymatag őszi kezdés után beindult a kulturális menet. Szeptember 26-án nagy sikerű koncertet adott az evangélikus nagytemplomban a Debreceni Filharmonikus Zenekar, a népszerű görög karmester, Carolos Trikolidis vezényletével. A műsoron Verdi Requiemje szerepelt, közremű-

ködött a debreceni Kodály kórus, Strausz Kálmán vezetésével.

Megtartotta művészeti évadnyitóját az ifjúsági ház, megnyílt a Narancs klub, a Hare Krisna indiai fesztivál alkalmából újra megszállták a várost a szokatlan külsejű és kissé erőszakos hívők, sikeresen Kabaréznek a Jókai Színház művészei...

Eseménydús napoknak, heteknek, hónapoknak nézünk elébe.

(SZ. SZ.)

Ez alatt a cím alatt a BESZÉLŐ című hetilap egész oldalas riportban számol be a hirtelen megindult jugoszláv menekültáradatról, amely szűkebb pátriánkat, Békés megyét és megyeszékhelyét is elérte. Íme néhány részlet a riportból.

Békés megyében alapos munkát végeztek azok, akik az elmúlt három-négy esztendőben kapcsolódtak be a menekültek segélyezésébe. A Ceausescu-évszak utolsó éveiben több tízezren menekültek – a szó szoros értelmében – „végig” ezen a megyén.

A mostani menekültkérdés – szemben a korábbival – szerencsére nem korbácsol fel nagyobb indulatokat. Bár a lakosság minden időszakban meszesemenően segítette a befogadóállomás működését, ám nem szabad feledni, hogy a romániai menekülthullám időszakában már jelentkeztek a magyarországi gazdasági megszorítások, s a letelepedni, munkát vállalni vágyó erdélyiek adott esetben

TALLÓZÓ

Háború van, újra háború

jelentékeny konkurenciát is jelenthettek a helybeliek számára. A horvátok közül azonban – minthogy a menekültek zöme horvát – úgyszólván senki sem tekinti Magyarországot célországának, s ez bizony a hozzájuk való viszonyban is megmutatkozik.

Minden újabb adományt, segítséget, küldeményt köszönettel fogadnak Békéscsabán, mint ahogy a többi befogadóállomáson is.

Életerős férfiak, nők s rengeteg gyermek üldögél magatehetetlenül a békéscsabai menekülttábor udvarán; szemmel láthatóan fogalmuk nincs arról, mi is történik velük.

● **FOGADÓNAPOK.** Pénteken Pap János polgármester tart fogadónapot a Városházán 8 és 12 óra között.

Goldman György, a 8. sz. választókerület egyéni képviselője okt. 7-én 18 órától a 10. sz. általános iskolában beszámolót tart.

● **FINN HÉT.** A testvérvárosi kapcsolat X. évfordulója alkalmából szept. 23. és 29. között a Polgármesteri Hivatal meghívására Mikkeli város népes küldöttsége tartózkodott Békéscsabán. A gazdag program keretében a vendégek megtekintették városunkat és környékét, városi, megyei, vállalati vezetőkkel és vállalkozókkal találkoztak.

● **AMI KIMARAD.** Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése gyakran a késő esti órákig ülészik, így néha megesik az, hogy az álmatag vagy már rég eltávozott újságírók figyelmét elkerülik egyes határozatok, közérdekű elképzelések.

A Békéscsabai Tanítóképző Főiskola az idei tanévben – a Művelődési és Közoktatási Minisztérium anyagi támogatása mellett – lehetőséget kapott kárpátaljai magyar anyanyelvű diákok beiskolázására. A felvételi követelményeknek 17 fiatal felelt meg, a tanulmányi költségek fedezetét azonban a minisztérium csak 15 fő részére biztosította. A két diák ösztöndíját (évi 60 000 Ft/fő) a városi és a megyei önkormányzat vállalja, fele-fele arányban. A közeljövőben a közgyűlés arról dönt, hogy milyen további támogatást tud nyújtani a város a főiskolán tanuló erdélyi és kárpátaljai diákok számára.

Az Alföldi Tűzép Vállalat 1991. szept. 1-jétől szept. 30-ig beváltható sorszámozott tüzelőjegyeket bocsátott ki 3000 forintos címletekben. A szociális iroda felmérést készített az alacsony nyugdíjasok körében, s a közgyűlés határozata értelmében közel 200 rászoruló kap kb. tíz mázsa tüzelőt.

Benzinkút létesül a Gyulai út–Bajza utca által határolt háromszögben, az ún. cirkuszteréren. Az önkormányzat a kijelölt területnek az osztrák ÖMV ÁG céggel kötendő eladási előszerződéséhez hozzájárul. Így egy, a nyugati normákat is meghaladó, a

BÉKÉSCSABA HÍREKBEN

A város,
ahol élünk

környezetvédelmi szempontokat előtérbe helyező benzinkút épülne a városban. Kialakításának egy 165 gépkocsiallásos személygépkocsi-parkolót, a körgát érintett szakasza teljes hosszában dúsan fásított játszótérrel válna.

● **SPORT.** A sportiroda soron következő rendezvényei:

1. Atlétika: fiú 3-4 próba körzeti versenye (okt. 4., 13 óra).

2. Atlétika: leány 3-4 próba körzeti versenye (okt. 7., 13 óra).

Helyszín: Előre-pálya.

Folyamatos rendezvények:

1. 7-8. osztályosok labdarúgó-bajnoksága (okt. 7.).

2. Középisikolások alapfokú bajnokság (okt. 3.).

3. 7-8. osztályosok kézilabda-bajnoksága (okt. 3.).

4. Középisikolások alapfokú kézilabda-bajnoksága (okt. 7.).

A mérkőzések helyszínét és időpontját a Diákolimpia 1991. őszi versenyprogramja tartalmazza.

● **LIBERÁLIS KLUB.** Okt. 3-án 18 órai kezdettel a megyei könyvtárban Kólcsey, Széchenyi és a liberalizmus címmel tart előadást Eörsi István író, politikus.

HETI MÉRLEG

Ingyenes városi lap, Békéscsaba

Főszerkesztő:

Sztojcsjev Szeptoszláv

Tipográfia: Gécs Béla

Kiadja Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése

Felelős kiadó: Pap János,

Békéscsaba polgármestere

Szerkesztőség: 5601 Békéscsaba,

Szent István tér 9.

Telefon: (66) 26-366,

telefax: 23-954, telex: 83-229

Fényszedés: Kner Nyomda Rt.

Nyomás: Mozi Nyomda

Leányvállalat, Békéscsaba

Felelős vezető:

Garai György igazgató

Megjelenik minden szerdán

20 000 példányban

Murphy törvényeiből

A SZABAD VEZETŐVÁLASZTÁS TÖRVÉNYE:

Engedd szabadon megválasztani az összes olyan vezetőt, akitől semmit sem vársz, és akire semmit sem akarsz bízni!

D. H. J. KIEGÉSZÍTÉSE:

Dzserd el ne mulaszd befolyásolni az eredményt, hátha mégis szükséged lesz rá.

A PÁLYÁZAT TÖRVÉNYE:

Ha a kinevezés felelősségét nem akarod vállalni, a vezetői posztokra írd ki pályázatod és bízd a döntést zsűrire!

D. H. J. KIEGÉSZÍTÉSE:

Együttal mindent kövess el, hogy a zsűri kizárólag saját híveidből álljon.

TÉRÍTÉSES PEDAGÓGIAI TANÁCSADÁS

TANULÁSI NEHÉZSÉGEK

Minden szombaton 8–14 óráig
Andrássy út 24–28.
Filharmónia irodájában

ELŐZETES BEJELENTKEZÉS,
INFORMÁCIÓKÉRÉS
a (66) 23-767 telefonszámon

- fejlődésbeli elmaradások (mozgás, beszéd, értelmi)
- magatartási, beilleszkedési problémák okainak feltárását, fejlesztési programok készítését, fejlesztő foglalkozások tartását

VÁLLALJÁK
gyógypedagógusok,
pszichopedagógusok,
logopédusok
(korhatár csecsemőkortól!)

ÍZISZ

MENYASSZONYIRUHA-KÖLCSÖNZÉS

CÉGT.:
ANDRÉKÓ GÉZÁNÉ

5600 BÉKÉSCSABA, CSABA U. 9. TELEFON: (66) 28-145

BÉKÉSCSABAI MOZIK MŰSORA

1991. október 4–10-ig

PHAEDRA MOZI

4-én fél 4, 6 és fél 9, 5–6-án fél 4, 7–8-án fél 6 órakor:
THE DOORS (sz. am.)

5–6-án 6 és 8, 7–8-án 8, 9–10-én 6 és 8 órakor:
ROCKETEER (mb., sz., am.)*

PHAEDRA KAMARATEREM

4–5-én 5 és 7 órakor:
HARMADIK GENERÁCIÓ (sz., n.)**

6-án 3 órakor matiné:
ALI BABA ÉS A NEGYVEN RABLÓ (mb., sz., szo.)

6–7-én 5 és 7 órakor:
DÁKOK (sz., ro-fr.)

8–10-én 5 és 7 órakor:
GYERTEK EL A MENYORSZÁGBAI (mb., sz., am.)*

ERZSÉBET MOZI

4–5-én 7 órakor:
EGY ÁGYBAN AZ ELLENSÉGGEL (sz., am.)**

6–7-én 7 órakor:
HARRY ÉS SALLY (mb., sz., am.)*

PÓSTELEK AUTÓSMOZI

4-én 8 órakor:
ROCKETEER (mb., sz., am.)*

5-én 8 órakor:
MAGAS SZŐKE + 2 SZŐKE (sz., fr.)

* 14 éven felülieknek

** 16 éven felülieknek

HIRDESSZEN

A
HETI
MÉRLEGBEN

HIRDETÉSI DÍJAK

1/1 oldal 16 000 Ft + áfa	1/8 oldal 2 000 Ft + áfa
1/2 oldal 8 000 Ft + áfa	1/16 oldal 1 000 Ft + áfa
1/4 oldal 4 000 Ft + áfa	1/32 oldal 500 Ft + áfa

Szalaghirdetés: 2000 Ft + áfa
Apróhirdetési díjak: 8 Ft/szó + áfa

ÁRENGEDMÉNY:
Háromszori megjelenés esetén 10%
Ötszöri megjelenés esetén 20%
Első és utolsó oldal 20% felár

HIRDETÉSE

FIGYELEM-
FELKELTŐBB LESZ
tipo-grafikai tervezéssel.
VEGYE IGÉNYBE
grafikai szolgáltatásunkat!

MI SEGÍTÜNK ÖNNEK – ÖN SEGÍT NEKÜNK

Hirdetésfelvétel:

HETI MÉRLEG SZERKESZTŐSÉGE
5601 Békéscsaba, Szent István tér 9.
Telefon: (66) 26-366 · Telex: 83-229 · Telefax: 23-954
GYORSNYOMDA A. & M. BT.
Szabadság tér 1–3. (főposta)

CSEND
NYUGALOM
ROMANTIKA

SZÍNVONALAS VENDÉGLÁTÁS

HETI MÉRLEG PANZIO

KÖRÖSLADÁNY Telefon: 37

Elmúlt a szeptember, az iskolakezdés hava. Eltelt egy gyönyörű őszi időszak – az ünnepélyes szavak, a biztató és barátságos mosolyok, az ígéretes és a szárnybontogatások jegyében. Sokaknak felejthetetlenek ezek a pillanatok.

Az ős azonban másoké is, senki sem sajátíthatja ki magának. Az ős az elesetteké, a szerencsétleneké, az örökké sikerteleneké is... A beteg gyereké, akitől senki sem kérdezte, akart-e a világra jönni. A részeges apa mellett élő gyereké, akitől senki sem kérdezte, mit jelent állandó rettegésben élni. Az elvált szülők közt hanyódozó gyereké, aki már gyerekfejjel megismeri a családi fészkek nyomasztó hiányát, az egyedülletet és kivetettséget...

Kezdekések és csalódások sorozata az élet – egy állandó „iskolakezdés” Örök vergődés a partok között, repülés és zuhanás. Hányszor jutunk az égő szárnyú Ikarus sorsára?... Az ember fiatal és álmodik, terveket sző, építi jövőjét. És aztán valami történik: rázúdulnak a mindennapok, rabszolgának kezdi magát érezni, elveszíti életének fonálát, elszürkül, eldurvul. Padlóra kerül, megpróbál felállni, de mindhiába, az álmok már szertefoszlottak. A vég: a szomorú öregség. Hálátlan gyerekek, szociális otthon, magány, halálfélelem. A gyenge szemek könnybe borulnak, a ráncos kezek vadul remegnek, az elgyötört szív egy nagyot dobban...

A madár tágra nyílt szemmel kinéz a fészekből, és mosolyogva kirepül. Egy pillanat, és arcul csapja a hirtelenül jött sötétség. Földre zuhan, vérző szárnyakkal. Az ürben sikoly száll.

SZTOJCSEV SZVETOSZLÁV

Nehéz kitörölni az emlékezetből az üres tekintetű, korán megvénült fiatalasszonyokat, a játékautomatát vadul verő szakadt öregembert, az állomáson mindenhol heverésző elcsigázott gyerekek és felnőttek mosdatlan testéből áradó szagot.

Telnek az órák, egyre több a részeg, a sötétben támolygó alak. Éjfél után a város szinte

teljesen elcsendesedik, az utcák elnéptelenednek. A szórakozóhelyek lassan kiürülnek, csak a törzsvendégek vannak megszokott helyükön, babrálják az üres poharakat, közömbösen szemlélik az unalomig ismerős környezetet, arcokat. Aztán ők is, mint átlátszó árnyak, felszívódnak az éjszakában. Előttük a holnap, a régi bútor nem kopik el, újra ott lesz a helyén.

A városra különös nyugalom telepszik, a tenger nyugalma és mozdulatlansága, amely azonban titkokat, feszültségeket, szenvedélyeket – hatalmas örvényt – rejt magában.

A beavatatlan számára élmények és benyomások zuhataga egy ilyen kellemes őszi éjszaka, bepillantás ismeretlenek életébe, sorsába, találkozás a nappali maszkjukat levető emberi lényekkel és emberi mivoltukból kivetkőzött társainkkal – ugrás egy másik világba.

(SZTOJCSEV)

KALANDOZÁS

AZ ÉJSZAKÁBAN

Szabó úr és a többiek

A vaskapu nyílik, az autók kigördülnek a rendőrség épületének udvarából, indulunk az éjszakába. Három vagyunk civilek, mi is „razziázunk” majd. Pluszmunkát jelentünk a rendőri csoportnak, mert feladatuk a mi testi épségünkre is vigyáznunk. Erre szerencsére az utazás folyamán nem volt szükség.

Péntek este van, az utcán

áll a bál, rengetegen vannak kint, fiatalok és idősek egyaránt. A város felbolydult méhkasra emlékeztet. A szórakozóhelyeken sok fiatalok (is) élvezi az ellopott szabadságot, örömet leli a tiltott gyümölcs kóstolgatásában.

Különös dráma – vagy talán komédia – szerencsés végkifejletének lehetünk tanúi. A fiatalember szórakozni viszi menyasszonyát, aki közben meglép egy porchérs úr társaságában. A becsapott férfi üldözőbe veszi őket ócska Wartburgjával, s egy óra elteltével rálel hűtlen társnőjére. Majd elcsattan néhány pofon, magyarázkodás, bocsánatkérések, és újra szent a béke.

A többiek is emlékeztetnek. Így az a tizenhat éves alacsony és köpcös gyermekbrázatú fiú, akit mindenki nemes egyszerűséggel Szabó úrnak nevez. Szabó úrnak már korábban is volt alkalma találkozni a rendőreivel, s egy éjszakát kénytelen volt a kijózanítóban tölteni.

A nagy utazás

EURÓPA '92

Két székesfehérvári fiatalember, László István és Újházy László arra vállalkozott, hogy 22 nap alatt 20 ezer kilométert tesz meg autóval, körbejárva az öreg kontinent, ami világcúscsot jelentő teljesítmény. Az Európa '92 elnevezésű utat szeptember 24. és 26. között megelőzte egy „Magyar Kör”, amely során a két vállalkozó felkereste az ország számos nagyvárosát, köztük Békéscsabát is. A nagy utazás idején (szeptember 29-től október 20-ig) felhívással keresik meg az európai fővárosok polgármestereit. A felhívást aláírta Demszky Gábor.

Közösen teremtjük meg azokat a feltételeket, amelyek garantálni tudják utódainknak is az emberbarát környezetet, az egészséges életfeltételeket – olvassuk a felhívásban. – Európa népei összetartoznak és egymásra vannak utalva.

Az áldozati bárány

Művészkétely

JACQUES MERCIER francia karmester szenvedélyes ember, csupa indulat és tűz. Döbbenetes gyorsasággal beszél, művészelke állandó lázas keresés.

A kultúra mindig áldozat – bizonygatja. – Válság idején mindenhol a világon először a kulturális kiadásokat nyirbálják meg. Ez borzalmas és óriási hiba! Különös vakságról tesznek tanúbizonyságot azok, akik úgy tartják, hogy csak kenyéren él az ember. A kultúrával nem lehet MAJD foglalkozni, mert nem lesz MAJD. Nélküle a gazdaság nem lábálhat ki a bajból, a társadalom hanyatlásnak indulna, sivataggá válna, elpusztulna!

Franciaországban a helyzet egyelőre tűrhető – mondja. – Az állam sokat költ kulturális célokra, a művészek aktívan dolgoznak, különféle előnyökben részesülnek. Ennek ellenére erős kételyeim vannak, a dolgok rosszra fordulhatnak. Változik a világ, változnak az ízlések, új kifejezési formák robbannak be életünkbe. Az oktatási rendszer sem tökéletes, így növekszik a klasszikus

kultúra iránti közömbösség – itt nem csak a zenére gondolkolok.

A kultúra háttérbe szorulása fájdalmas, szomorú, és veszélyeket rejt magában. Itt első sorban a kis országokra gondolok, példának okáért Magyarország és Finnország, amelyek büszkék lehetnek arra, hogy olyan zeneszerzőket adtak a világnak, mint Liszt, Bartók és Sibelius. Véleményem szerint a kis népeknek jobban kell törekedniük arra, hogy megőrizzék erős nemzeti és kulturális identitásukat.

A kultúra a politika függvénye, ez mindig is így volt. Nem két ellentétes pólus, nem lehet köztük éles választóvonalat húzni. Bizonyos értelemben minden politika, így a kultúra is az. Ez azonban egészen más politika: olyan, amely nem szűk érdekeket szolgál, hanem az emberiséget, a humanizmust! A művészet, a kultúra a különböző népek közötti kommunikációs eszköz, az individuumok bensőséges életének kifejezői – a világnyelv szerepét töltik be!